

TÍÐARGREIN

Tórbjørn
JacobsenJóannes
EidesgaardHans Pauli
StrømHergeir
NielsenJógvan
SundsteinEdmund
Joensen**Hergeir Nielsen**Fyrrverandi løgtingsmaður hjá
Tjóðveldi og løgtingsformaður

Tá fulltiknir spekulantar tráddu dansin saman við glaðum amatørurum

Tað var Montgomery generalur, sum undir seinna heimsbardaga kom eftir, at í herinum hjá honum vóru fyra sløg av offiserum,

- teir gávuríki og dovnu,
- teir gávuríki og arbeiðssomu,
- teir býttu og dovnu, og
- teir býttu og arbeiðssomu.

Brúk var fyri teimum gávuríki og dovnu í flestu leiðandi stórvum.

Haðani komu teir við tí viðskygda yvirlitinum.

Eisini var brúk fyri teimum gávuríki og arbeiðssomu.

Teir gjørdust næsta liðið og gjørdur alt tað, sum teir omanfyri ikki tímdu at gera.

Teir býttu og dovnu vóru sjálvur ryggurin í allari skipanini.

Teir gjørdur ongan skaða, tí teir gjørdur bara tað, sum hinir søgdu.

Hinvegin, so var einki mark fyri, hvørjar ólukkur teir býttu og arbeiðssomu kundu gera.

Teir vóru ein vandi fyri alla skipanina og áttu at fáa sekkin -ongan-tíð ov skjótt.

Tað er ikki heilt av leið at bera saman herin hjá Montgomery við politisku skipanina her hjá okkum.

Hvar vit flokka hesar ymsu bólkarnar, kunnu ymsar meiningar vera um, men eingin ivi er um, at skilaleysari framferð í føroyskum politikki, so sum vit hava sæð tað yvir várið og summarið, skulu vit leita leingi eftir.

Fulltiknir spekulantar hava lokkað arbeiðssomu umboð okkara úti í Tinganesi heilt á og út av eggini. Kjarrgalnir hava teir í fallinum herjað á tingsins skipanir og slept øllum fólkaraðisligum mannagongdum fyri at tæna tí óupplýsta peningavaldinum.

Herjað varð á tær mest grundleggjandi ásetingarnar í tingskipanini um talufrælsi, innlit og ábyrgd.

Barnalærdómurin á tingi um, at eingin skuldi standa til svars uttantsings fyri tað hann segði innan-tings, varð sópaður av borðinum, og fyri at tæna endamálinum var tað so galið, at fleiri hildu tað vera beinleiðis spennandi at ganga við hesum nýggja kjaftbandinum, teir høvdu fingið, um kinnklovarnar.

Eitt var, at teir fulltiknu ætlaðu sær ognarrætt, brúkaragjöld, tagnarskyldu og milliúnir úr landsins køssum, men annað og verri var, at amatørar okkara í Nesinum runnu ørindi teirra.

Fulltiknir spekulantar vendu tinginum á høvdið, tá landsstýrið kleyraði oman á teimum fremstu ásetingunum um innlit, skynsemi, umhugsni og ábyrgd, áðrenn størsta verkætlanin í søgu tingsins skuldi lumpast og lirkast ígjøgnum lóggevandi valdið

Meðan grammleikin liggur í náttúruni hjá teimum fulltiknu, var tað ræðandi at síggja, at bæði tað politiska og tað umsitingarlaga valdið læt seg draga upp á trád -rættiliga ræðandi.

Hesin ótespiligi vellingur varð síðani kryddaður við so nógvum lygnum og so nógvum latini, sum ongantið fyrr.

Skelkandi er at ansa eftir, at teir, sum grammastir vóru eftir valdinum, hava sett sær fyri at biða eftir, at ein nevnd skal siga teimum, hvussu vindandi stórir ørskapurin hevur verið, áðrenn teir siga seg kunna taka støðu til møguligar avleiðingar.

Løgtingið er ikki rætta arbeiðsplássið hjá so trongskygdum fólki.

Eingin sum helst ivi er um, at teir útspekuleraðu spekulantararnir vistu, hvat teir gjørdur, og teir liggja framvegis framvið, meðan "okkara menn" hvørki høvdu dul ella dreym fyri, hvørjum valdið teir í veruleikanum vóru stýrdir av.

Tá fulltiknir proffar innan tað óupplýsta peningavaldið treða dansin saman við glaðum amatørurum í Tinganesi, kann alt henda, og tað gjørdi tað so eisini í hesum føri.

Hvat er ein milliard - ella tvær, ella tríggar - millum vinir?

Er tað ikki flákrandi líkamikið hvør eigur botnin av Skálafjørðinum?

Hví kunnu útlendingar ikki fara avstað við øllum arbeiðinum og øllum vinninginum av landsins størstu verkætlan nakrantíð?

Hvat vanlukkan skulu vit hava

alment innlit til?

Hví skulu vanligir tingmenn vita, hvat tað teir taka støðu til?

Soleiðs ljóðaðu hesir og fleiri aðrir spurningar í slóðini av álopinum á aldagamla fólkaraði okkara.

Júst soleiðis sum Oluf Palme orðaði seg um forfallið í fólkaraðinum, um teir praktisku og lítið hugsandi menninir sluppu fram at valdinum, júst soleiðis upplivdu vit hesa gongdina.

Tað, sum vendi upp, vendi niður, og framvegis hoyrast tey, sum við valdinum sita, ætla sær at halda fram í hesum skilaloysi, líka inntil onkur í eini nevnd kann siga teimum, at her er nakað spinnandi galið.

Tíbetur fótaðu árvaknir menn úr andstøðuni seg í tøkum tíma og fingur støðga galskapinum, áðrenn kransakøku- og pinnamataherliðini hersettu Løkshøll og har lögdu seg fram eftir grúgvu fyri tí postpolitiska landsstýrismanninum.

Tað fyrsta, sum undraði mangan mannin, var, at uppskotið frá landsstýrismanninum ikki varð burturvíst. Í fyrsta lagi av fyrisitingini, síðani av formansskapinum og í triðja lagi av onkrum tingfólki.

Men so var ikki.

Ásetingarnar í Tingskipanini um, hvørjar figgarligar kostnaðir uppskotið hevði við sær fyri føroyska samfelagið var lögtinginum óviðkomandi, søgdu teir beinleiðis.

Hesum høvdu gomlu Dongdreingirnir, sum høvdu skrivað uppskotið, betri skil fyri enn Landsverk hevði, og sjálvur bulurin undir eini ábyrgdarfullari tingviðgerð varð tí

á at líta sum ein illa fløktur línu-stampur.

Jú sanniliga var tað syndarligt at síggja, hvussu revarnir róku gæsnar undan sær.

Annar kjaftfiskurin til okkara høga ting var, at tað skuldi lóggeva um at nokta alment innlit í størsta og kostnaðarmiklastu verkætlan í føroyskari søgu ein mansaldur fram.

Sjálvandi tí, at so nógvur bruni var í ætlanini, at hon toldi ikki dagsins ljós.

Ein triðja, skulu vit siga falløksin, var ein bót til landskassan, um ikki lögtingið veik frá sínum tíðarásetingum og syrgdi fyri at avgreiða málið, áðrenn nakar fekk umrátt seg.

Eingin ráðharri í grannalondum okkara hevði livað ein dag í sessinum, um hann hevði funnið upp á dult faktiskar upplýsingar, og haraftur álagt lógevandi tinginum bótur og tagnarskyldur, um tað ikki skundaði sær at avgreiða málið.

Um ein stjórnarleiðari, ið hevði ábyrgdina av einum ráðharra, sum kleyraði oman á tingsins viðtøkum, var samsekur, var stjórnarkreppa beinanvegin.

Men soleiðs var tað ikki her hjá okkum, hóast vit við vissu vita, at hann, ið skal ansa eftir, at landsstýrismenn umsita málsøki síni á fullgóðan hátt, sjálvur var partur av málinum.

Her møtti ein landsstýrismaður á tingi og boðaði frá, at landskassin fekk eina mió. krónur í bót, um ikki lögtingið eftir ásettari tíð hevði

samtýkt eitt mál, sum tað ikki kendi, niður í lumman hjá teimum, sum høvdu skrivað honum uppskotið.

Eitt uppskot, sum gav teimum ognarrættin til Skálafjørðin eina hálva øld fram, og gav útlenskum felag alt arbeiðið til eina privata verkætlan, ið kravdi almennan kostnað av tveimum Hvalbiartunlum til íbindingarvegir.

Tílik framferð er ókend her á landi, og óhugsandi í grannalondum okkara.

Samfelag okkara er í lóggávuni fyrireikað upp á álop og villeiðingar av hesum slagi.

Í Stýrisskipanarlógini § 33, stk. 3 er ásett at:

"Løgmaður hevur eftirlit við, at hvør einstakur landsstýrismaður situr fyri sínum málsøki á lógligan og fullgóðan hátt".

Og í § 5 í lóg um ábyrgd landsstýrismanna er ásett at:

"Løgmaður ella landsstýrismaður verður revsaður, um hann tilætlað ella av grovum ósketni skúgvar til viks tær skyldur, sum liggja á honum sambært løgtingslóg um Stýrisskipan Føroya ella lóggávuni annars ella starvsinnihaldi hansara.

Stk. 2. Ásetanin í stk. 1 er eisini galdandi, um so er, at lögmaður ella landsstýrismaður gevur Løgtinginum skeivar ella villleiðandi upplýsingar, ella um hann, tá Løgtingið viðger eitt mál, tigur við upplýsingum, sum eru av stórum týðningi fyri tingsins meting av málinum."

Tað verður tí lögtingið, sum hevur skyldu til og noyðist at rudda upp eftir galskapinum í Tinganesi.

Tað verður lögtingið, sum noyðist at áseta fylgjurnar av ólógligu fyrisitingini í hesum máli.

Tað verður lögtingið, sum noyðist at áseta fylgjurnar av villleiðandi upplýsingunum og loyniligu sáttmálunum í hesum máli.

Tað verður lögtingið, sum noyðist at áseta revsingina fyri hesi og so mong onnur viðurskifti, sum ov drúgvat er at nevna í hesum umfarið.

Vi hava hoyrt lögmann fegnast um, at sjálv andstøðan tekur undir við honum, og tá kann sigast, at tað í minsta lagi er ein, sum einki hevur lært.

Um lögtingið ikki ruddar upp í hesum máli, so er lögtingið samsekt í øllum tí hurlivasa, sum her liggur á berajóli.